

N:o 11.

Ank. till Riksd. Kansli den 18 April 1874, kl. 11 f. m.

Memorial, med förslag dels till jemkningar i aflöningsstaten för Riksbankens hufvudkontor, dels till nya aflöningsstater för afdelningskontoren i Göteborg och Malmö.

Vid sistlidet års riksdag förevoro frågor om nya aflöningsstater för Riksbankens så väl hufvud- som afdelningskontor. Nya eller i viss mån ändrade stater fastställdes då dels för hufvudkontoret, dels för afdelningskontoren i Luleå och Wisby, hvarvid emellertid, enär inom fullmäktiges och ombudsmans-expeditionerna vid hufvudkontoret, vissa, behöfliga ansedda ändringar då ännu icke kunnat genomföras, bemyndigande lemnades fullmäktige att, i den mån de tilltänkta ändringarne kunde under tiden intill nästa riksdag ega rum, vidtaga sådana jemkningar i aflöningar, arvoden m. m., som af omständigheterna påkallades.

För afdelningskontoren i Göteborg och Malmö hade, af anledning att antagliga förslag till definitiv löneroglering då ännu icke kunnat från kontorsstyrelserna erhållas, intet förslag till nya stater af fullmäktige uppgjorts, utan bibehöllos de gamla staterna, under det likväl åt fullmäktige lemnades enahanda bemyndigande beträffande dessa kontor, som i afseende på fullmäktiges och ombudsmans-expeditionerna inom hufvudkontoret, äfvensom fullmäktige berättigades att åt de tjänstemän vid samtliga afdelningskontoren, hvilka erhöles uppdrag att handlägga kommissionsgöromålen derstädes, anslå lämpliga arvoden för detta bestyr; skolande dock anmälan om hvad i nu nämnda afseenden af fullmäktige åtgjordes hos Banko-Utskottet vid innevarande riksdag inlemnas.

Bih. till Riksd. Prot. 1874. 6 Saml. 1 Afd. 10 Häft.

Sådan anmälan har nu från fullmäktige inkommit, hvarvid fullmäktige, då de deraf föranledde framställningar i flera delar gingo ut på ändringar i den för Riksbanken fastställda aflöningsstat, tillika afgifvit förslag i andra frågor, som röra aflöningsstaten.

Dem bland fullmäktiges framställningar, hvilka endast röra tillämpning af gifna föreskrifter och hvilka det för den skull tillhör Utskottet att i sista hand pröfva, har Utskottet, vid företagen granskning, godkänt; för de framställningar, öfver hvilka det tillkommer Riksdagen att besluta, går Utskottet nu att redogöra.

Af tjänster och göromål vid ombudsmansexpeditionen i hufvudkontoret har ny reglering införts, hvarvid indragning skett dels af en bland de tre kanslistjänsterne, dels af ett särskildt arvode af 800 Riksdaler årligen till en bland kanslisterne, som haft uppdrag att handlägga vissa till expeditionen hörande ärenden.

Deremot hafva fullmäktige ansett ombudsmannen böra, för vården af de till expeditionen öfverlemnade låne- och säkerhetshandlingar, erhålla ett årligt arvode af 600 R:dr, samt fördenskull hemställt om uppförande på hufvudkontorets stat af nämnda belopp under rubriken "Arvoden för vård om Riksbankens generalkassor, låne- och säkerhetshandlingar samt andra behållningar", jemte det fullmäktige i öfrigt beträffande de under denna rubrik upptagna arvoden föreslagit en i vissa delar förändrad redaktion.

Uti det förslag till ändringar i vissa delar af bankoreglementets 2:dra och följande afdelningar, Utskottet uti särskildt betänkande afgifver, har Utskottet, tillstyrkande en af Banko-fullmäktige gjord hemställan derom, att fullmäktige måtte berättigas utse inom sig en biträdande deputerad, som det skulle åligga att öfvertaga ordinarie deputerades göromål dels under den tid, då, på sätt Utskottet jemväl tillstyrkt, desse en i sender finge åtnjuta ledighet, dels ock vid tillfälligt förfall för någon af dem.

Under förutsättning af bifall till hvad Utskottet sålunda hemställt, har Utskottet nu att afgifva förslag rörande arvode till den biträdande deputeraden. Men Utskottet har härvid tagit i betraktande, om icke någon förhöjning i hittills bestämda arvoden för samtliga fullmäktige borde ega rum.

De allmänna förhållanden, hvilka föranledt frågor i alla riktningar om ökad godtgörelse för offentliga så väl som enskilda tjänster och förtroendeuppdrag, torde så mycket mindre böra lemnas utan afseende beträffande fullmäktige i Riksbanken, som förvaltningen af denna numera kräfver mera arbete och uppmärksamhet, än tillförne. Om den hittillsvarande godtgörelsen till fullmäktige i och för deras makt-påliggande uppdrag såsom sådana, redan förut ej kunnat annat än anses ganska knappt tilltagen, måste det nu ännu mera anses allt för litet motsvara vigten af de åligganden, för hvilka den skall utgöra en ersättning; och synnerligen för sådane fullmäktige, hvilka äro bosatte på annan ort, än hufvudstaden, torde det hittills varande arvodet vara alltför litet tillfredsställande. Utskottet föreslår här nedan,

på framställning af fullmäktige, förhöjning af arvodena för styrelseledamöterna vid afdelningskontoren, och anser, ehuru fullmäktige sjelfve, af lätt insedda skäl, derom icke gjort någon framställning, samma grunder, som tala för en sådan förhöjning, lika väl gälla hvad beträffar ledamöterna i styrelsen för Riksbanken i sin helhet.

Enligt nuvarande stat, åtnjuta fullmäktige i årligt arvode hvardera 3,200 R:dr, hvarförutan hvardera af deputerade uppbära 8,000 R:dr. I sistnämnda belopp anser Utskottet ingen ändring böra ske, men deremot tror Utskottet billigheten kräfva, att det förstnämnda något höjes, så att detsamma blifver jemnt 4,000 kronor.

Då den biträdande deputeraden måste, för att kunna på ett tillfredsställande sätt träda i stället för ordinarie deputerad, mera än öfrige fullmäktige i detalj följa förvaltningen och göromålen inom Riksbanken, bör åt honom beredas en inkomst, som sätter honom i tillfälle att åt Riksbanken egna en stor del af sin tid och sin uppmärksamhet samt skäligen ersätta hans arbete. Om han såsom fullmäktig erhåller 4,000 kronor, torde ett arvode derutöfver af 3,000 kronor vara tillräckligt.

I enlighet med hvad nu blifvit anfördt, bör i aflöningsstaten för fullmäktige i Riksbanken samt tjenstemännen och vaktbetjeningen vid Riksbankens hufvudkontor införas de föreslagna arvodena.

Utskottet hemställer i sådant afseende

1:o

att början af nämnda aflöningsstat må få följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

Fullmäktige uppbäre i årligt arvode,	Fullmäktige uppbära i årligt arvode,
hvarje, ... kronor 4,000	hvarje, ... R:dr 3,200
hvarförutan två deputerade	hvarförutan två deputerade
åtnjuta hvardera . . . . . „ 8,000	åtnjuta hvardera . . . . . „ 8,000
och en biträdande deputerad „ 3,000	

Beträffande tiden, från hvilken ofvan nämnde arvodesbestämmelser skola tillämpas, hemställer Utskottet

2:o

att de föreslagna arvodena må få beräknas från och med månaden näst efter den, hvarunder Riksdagen i ämnet fattat beslut.

Såsom redan är nämndt, blefvo vid sistlidne riksdag inga nya aflöningsstater fastställda för afdelningskontoren i Göteborg och Malmö.

Anledningarne dertill, att de vid dessa kontor, lika väl som vid hufvudkontoret, nödiga förbättringar i aflöningsvilkoren för tjenstemännen ansågos då icke kunna åstadkommas, äro anförda i Banko-Utskottets vid sistlidne riksdag betänkande N:o 12, sid. 23 och följande.

Sedan emellertid nya förslag till reglering af tjänster och göromål vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö under loppet af förlidne år till fullmäktige afgifvits, fattade fullmäktige, på grund af det dem utaf sist församlade Riksdag gifna bemyndigande, under den 9 Oktober och 11 December beslut om nya stater för tjenstemän och betjente vid nämnda kontor, att träda i verket från och med den 1 Oktober 1873 samt gälla intill dess annorlunda förordnades; och dessa stater hafva fullmäktige nu hemställt till Riksdagens pröfning och fastställelse, allenast med ändring, beträffande afdelningskontoret i Göteborg, i fråga dels om aflöningen till ombudsmannen, dels angående en kanslisttjänst och dels om anslag till extra biträden; hvarjemte fullmäktige hemställt om förhöjning i arvodena till styrelseledamöterna vid båda de nämnda afdelningskontoren.

Då Utskottet nu går att redogöra för förslagen i afseende på hvardera kontoret särskildt, förekommer först frågan om arvodena till styrelseledamöterna vid Göteborgs afdelningskontor.

Fullmäktige hafva derutinnan erinrat och upplyst, att i nuvarande aflöningsstat upptages åt tre styrelseledamöter hvardera 1,600 R:dr samt åt den styrelseledamot, som utses att handhafva den dagliga förvaltningen, arvode 4,800 R:dr, hvarför utan två af styrelsens ledamöter, deribland den, som handhafver dagliga förvaltningen, åtnjuta arvoden såsom vixelombud samt sistnämnde ledamot derjemte ej mindre åtnjutit särskilda arvoden för postvexelryrelsen, jernbelåningen och småsedelsvexlingen — hvilka arvoden sistlidna år, enligt styrelsens uppgift, uppgått till sammanräknadt 1,021 R:dr 65 öre —, än äfven eger hyresfritt begagna tredje våningen i Riksbankens till afdelningskontoret upplåtna hus. Då nu nyssnämnda särskilda inkomster upphört eller, om ny stat för afdelningskontorets tjenstemän fastställes, komme att från detta års början upphöra, hafva fullmäktige ansett, att ledamotens för den dagliga förvaltningen arvode borde höjas till 6,000 R:dr eller kronor, helst jemte befattningens vigt borde tagas i betraktande att innehafvaren endast är tillsatt på ett år i sender och äfven deremellan kan afskedas, samt att äfven för öfrige styrelseledamöter, hvilka hafva daglig tjenstgöring i kontoret, arvodena vore för lågt tilltagna, då de endast uppgå till 1,600 kr. för hvardera, och tarfvade förhöjning till åtminstone 2,400 R:dr eller kronor. Och hafva fullmäktige hemställt, att de af dem föreslagna beloppen måtte för styrelseledamöterna beviljas, att utgå för den ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen, från och med inneva-

rande års början, och för öfrige styrelseledamöter från och med månaden näst efter den, under hvilken Riksdagen kunde komma att fatta beslut i ämnet,

I fråga om tjänstemännen vid afdelningskontoret i Göteborg har varit att taga i betraktande dels en af Herr Hasselrot i Första Kammaren väckt motion N:o 21, om likställighet i löneförmåner för nämnde tjänstemän med tjänstemännen vid hufvudkontoret, dels en af åtskilliga bland afdelningskontorets tjänstemän gjord ansökning beträffande deras löneförmåner. Öfver dessa framställningar hafva fullmäktige, på Utskottets aumodan, afgifvit yttrande i sammanhang med den af dem gjorda hemställan beträffande aflöningsstaten; och anser sig Utskottet, då detta yttrande innehåller utredning af de omständigheter, som vid uppgörande af ny aflöningsstat för kontoret äro att taga i betraktande, böra meddela detsamma i sin helhet.

Fullmäktige hafva anfört följande:

“Hvad nu först beträffar Herr *Hasselrots* motion, så har han, till stöd för sitt förslag, endast anfört att, då känt vore att lefnadskostnaden vore större i Göteborg än i Stockholm, rättvisa och billighet syntes fordra, att tjänstemän vid “lånekontoret“ i Göteborg icke aflönades sämre än deras vederlikar i Riksbanken i Stockholm. Så vidt nu såsom vederlikar i aflöningsanspråk skola betraktas de, som hafva samma titel å innehafvande tjenstebefattning, torde motionären icke saknat anledning både att väcka sitt förslag och att utsträcka det till flera afdelningskontor än endast det i Göteborg. Men om, såsom fullmäktige hålla före, aflöningarne böra bestämmas icke efter titlar, utan efter göromål, samt hufvudkontorets tjänstemän fått sina aflöningar bestämda på grund af göromål, hvilka varit dem särskildt ålagda, utan att afdelningskontorets tjänstemän varit eller äro dermed betungade, så torde rättvisa och billighet mera tala för olikhet än likhet i fråga om aflöningarne. Hvad för öfrigt lefnadskostnaderna beträffar, bero dessa väsendtligen på lefnadssättet och emellan Stockholm, Göteborg och Malmö lära icke förefinnas sådana skiljaktigheter att hvad som utgör medel för skälig utkomst på det ena stället icke kan förslå på det andra. Hvad Herr Hasselrot anfört, torde därför icke förtjena afseende.“

“Emot tjänstemännens vid Göteborgs-kontoret yrkande på likställighet är naturligtvis detsamma att anföra, som redan är sagdt mot Herr *Hasselrots* motion. Men i denna ansökning framställes derjemte yrkandet att några af tjänstemännen skulle få dem anvisade högre löner beräknade från den 1 Oktober 1872 på den grund att de från nämnda dag blifvit förbjudna att befatta sig med kommissioner. Men alldeles samma förbud inträdde samma dag för motsvarande tjänstemän vid hufvudkontoret, utan att desse fått räkna högre inkomster från nämnda dag eller eljest fått annan ersättning än den, som kom jemväl afdelningskontoren till del, tjenstgöring i kommissionsanstalten. Den påyrkade likställighet i förmåner, utan

likställighet i åligganden, som utgör den åberopade grunden för sökandenas framställning är sålunda alldeles lemnad å sido i den del afframställningen, som rör den högre lörens utgående från och med den 1 Oktober 1872, enär enahanda förmån ej varit hufvudkontorets tjänstemän tilldelad.“

“För bedömande af de förhållanden, som genom motionen och kontorstjänstemännens skrift blifvit dragna under Utskottets och Riksdagens pröfning, torde det tillåtas fullmäktige att erinra om åtskilliga, med saken sammanhang egande förhållanden.“

“Tjänstemännen vid hufvudkontoret hafva haft sig ålagdt att underskrifva Riksbankens sedlar samt att granska, uppräknat och korsa förslitna sedlar af de lägre valörerna. Dessa bestyr hafva icke räknats bland de egentliga tjänstgörö-målen, utan för dem utgick särskild ersättning. Då derjemte granskningen af de förslitna sedlarne förr ansågs böra anförtros endast åt tjänstemännen i högsta graden och dessa derjemte hade sig ålagdt att bestrida vården af Riksbankens generalkassa, blef förmånen att emot särskild ersättning verkställa sedelkorsninen förenad med uppdraget att deltaga i den s. k. vården. Så vidt denna afser de egentliga generalkassorna finnes ej heller dylika göromål vid afdelningskontoren. Och från att den tid hufvudkontoret hade tjuguen kommissarier vara ett turvis med längre mellanrum återkommande bibestyr, har det nu för ett betydligt minskadt antal tjänstemän blifvit ett ständigt eller nära ständigt bigöromål, på samma gång till följd af ökad rörelse med ädla metaller, mynt och sedlar bestyren vid vården nu fordra vida mera tid och påpasslighet än förr var fallet.“

“Alla de inkomster, hvilka af nu angifna anledningar tillkommo tjänstemännen vid hufvudkontoret voro således i sjelfva verket ersättning för arbete utom den egentliga tjänsten af den art, att motsvarande arbete icke fanns vid afdelningskontoren. Och det hade, måhända ej utan skäl, emot anordnandet af särskild ersättning för sedelgöromålen anmärkts, att tjänstemännens intressen alltför mycket ställdes i sammanhang med en stark sedeltillverkning.“

“Under dessa förhållanden meddelades 1872 års Riksdags beslut, hvarigenom det åt fullmäktige uppdrogs att, i den mån förändringar i Riksbankens förvaltning genomfördes och tjänstemännens åligganden ändrades, vidtaga jemkningar i aflöningar, arvoden med mera utöfver hvad reglementet stadgade, samt att med förslag till stat till 1873 års Banko-Utskott inkomma.“

“I dåvarande Banko-Utskotts motivering för tillstyrkandet af nämnda beslut ingick, att antagandet af ny stat borde vara beroende icke allenast på sådana förändringar som minskning i tjänstemännens antal, ändringar i göromålens fördelning, “utan äfven i hvad mån dessa förändringar förr eller senare kunna genomföras.“

“Vid hufvudkontoret hafva de emellertid blifvit genomförde. Tjänstemännens antal, som i 1871 års reglemente upptogs till 66, hade i början af 1873 min-

skats till 52 och utgöra numera 50 och detta oaktadt Riksbankens rörelse ej obetydligt ökats. Visserligen hafva vidtagna förenklingar i göromålens behandling gjort att arbetet för hvarje tjensteman i allt fall ej blifvit betungande, men det skulle väl under dylika förhållanden och då samtidigt dermed prisförhöjningar verkade till förhöjning af lefnadskostnaderna ej varit billigt och rätt att försöka nedsätta de inkomster, hufvudkontorets tjenstemän efter föregående förhållanden kunnat i allmänhet påräkna. Men om af dessa anledningar i beräkningen af inkomsterna för hufvudkontorets tjenstemän ingått ersättning för arbeten, som dessa tjenstemän haft och, ehuru genom tryckning af en del namn å sedlarne något minskade, ännu i betydlig mån hafva, icke lär det utgöra någon billig eller rättvis grund för yrkandet att tilldela lika inkomster åt afdelningskontorens tjenstemän, som hvarken haft eller hafva enahanda göromål.“

“Men saken har ock en annan sida. Riksdagen har, på sätt dess vid 1873 års riksdag upprepade beslut, hvarigenom det lemnades åt fullmäktige att kunna förhöja aflöningsstaten vid, bland annat, afdelningskontoret i Göteborg visar, fördrat att reglering af tjänster och göromål skulle genomföras, och i hvad syftning denna förändring skulle ske är uti den förut omförmälda motiveringen till 1872 års riksdagsbeslut angifvet. I enlighet med Riksdagens beslut har ock förändringen blifvit genomförd så väl vid hufvudkontoret, som vid afdelningskontoret i Malmö, vid hvilket sistnämnda af fem tjänster en indragits och en blifvit nedsatt från andra till första gradens tjänst. Vid afdelningskontoret i Göteborg åter, der tjenstemännen voro öfverhopade af enskilda kommissioner, från hvilka de nu äro befriade och der således godt tillfälle finnes för dem att, emot förhöjda löner från Riksbanken, åt densamma egna den tid och det arbete, som förut användts på kommissionsgöromålen, har man, på sätt Utskottet behagade inhemta af fullmäktiges protokoll för den 9 Oktober och den 6 November sistlidna år, gjort upprepade försök att undgå tillämpning af Riksdagens beslut. Omsider framställdes det förslag, vid hvars pröfning den 11 December fullmäktige funno sig kunna meddela förhöjda aflöningar, ehuru icke ens så mycket var gjordt i fråga om reglering af göromålen att de extra biträdena kunde undvaras. Då emellertid den enda tjänst, som vid kontoret kunde indragas eller kanslisttjänsten redan blifvit, på enskild klagan, af Utskottet återställd, så äro i sjelfva verket de fordringar, hvilka af 1872 års Riksdag uppställdes för antagande af förhöjda aflöningsstater, hvad afdelningskontoret i Göteborg beträffar, så litet uppfyllda, att det åtminstone ej borde ifrågasättas hvarken att åt dess oförminskade tjenstemannapersonal lemna bättre aflöning, än åt det väsendtligen minskade tjenstemannaantalet vid kontoret i Malmö eller att för bestämmande af aflöningsbeloppen taga hänsyn till göromål, som hufvudkontorets mycket minskade personal har att fullgöra, men hvartill icke någon motsvarighet finnes bland tjenstemännens vid kontoret i Göteborg åligganden.“

“Yrkande på “likställighet“ med hufvudkontoret har sträckt sig icke blott till kontorstjenstemännen, i afseende å hvilka det åtminstone låter tänka sig att en styrelse, som egnade sig åt att vidtaga förenklade anordningar för göromålen och derefter minska antalet tjenstemän, skulle kunna föra saken derhän, att tjenstemännen vid afdelningskontoret verkställde ett sådant mått behöfligt och nyttigt arbete, att de skäligen borde med hufvudkontorets lika aflönas, utan ock till ombudsmannen, hvars “likställighet“ med ombudsmannen vid hufvudkontoret, nemligen i löneförmåner, också blifvit påyrkad, äfven här med förbiseende att åliggandena äro väsentligen olika. Ombudsmannen vid hufvudkontoret har nemligen ej blott bestyret med de lagsöknings- och indrifningsåtgärder, till hvilka hufvudkontorets lånerörelse kan gifva anledning, utan han har derjemte att föra hela Riksbankens talan i de fall detta kan ifrågakomma samt att vara öfverstyrelsens för Riksbanken juridiske rådgifvare i förekommande fall och dessa åligganden påkalla helt andra egenskaper än som fordras för bestridande af ombudsmannagöromålen vid ett afdelningskontor och betinga med all rätt en helt annan aflöning, än som på sistnämnda ställen varit tillfyllest. Då nu göromålen vid afdelningskontoret i Göteborg i detta fall äro till beskaffenheten lika med göromålen vid öfriga afdelningskontor, hvilka fullgöras för 300 R:dr vid hvardera af kontoren i Luleå och Wisby samt för 1500 R:dr vid kontoret i Malmö, torde, med hänsyn till beloppet af de fonder, som blifvit för hvardera kontorets rörelse anvisade, allt billigt afseende å den tillbörliga mängden af ombudsmansgöromål i Göteborg, i förhållande till Malmö, vara fästadt när, såsom Fullmäktige föreslagit, för desammas bestridande anvisas dubbelt så mycket som för Malmö är anslaget. Och då ombudsmannen numera sjelf vitsordat att kanslistens göromål äro så betydliga, att de fullt motsvara de åt honom anslagna arvode 800 R:dr, lärer väl häraf följa att ombudsmannaarvodet vid regleringen den 11 December af fullmäktige rätteligen upptogs till 2,200 R:dr.“

“Härvid torde för öfrigt böra anmärkas dels att, ehuru till följd af förut gällande stadganden nuvarande ombudsman vid hufvudkontoret bibehåller en förr erhållen tjänst utom Riksbanken, förbud för innehafvaren af denna tjänst blifvit meddeladt att dermed förena annan tjenstbefattning, hvaremot för ombudsmännen vid afdelningskontoren hinder ej mött eller torde böra ställas för emottagande af annan tjenstbefattning, som med tjenstgöringen hos kontoren kan förenas, dels ock att, för så vidt till stöd för inkomstförhöjning för nuvarande ombudsmannen vid kontoret i Göteborg, skulle afses att bereda honom ersättning för den inkomst, han hemtat af kommissionsgöromål, detta icke kan blifva någon lämplig grund för bestämmande af tjenstens aflöning i blifvande innehafvares hand och att nuvarande ombudsmannen redan därför åtnjutit en ganska väsentlig ersättning, då 1873 års Riksdag, på sätt Banko-Utskottets Memorial N:o 7 visar, “med afseende jemväl å den inverkan på Jacobssons ekonomiska förhållanden förbudet att

att vidare befatta sig med kommissioner kunde hafva medfört“, befriat honom från återstående, årlig ersättningsskyldighet till Riksbanken af 1,500 R:dr för hvarje af åren 1873, 1874 och 1875 och således utöfver den tid, då Jacobsson nått den lefnadsålder, att full pension kan erhållas“.

Slutligen hafva fullmäktige anmält, att de, för beredande af möjlighet att, när omständigheterna medgifva, genom förenklade anordningar för arbetet vid afdelningskontoret åstadkomma önskvärd minskning i tjenstemännens antal, föreskrifvit, att såväl den ledig varande kassörstjensten, som andra ledig blifna tjänster ej få tillsättas, utan att styrelsen för kontoret har att, med användande af i stat upptagna aflöningsbelopp för tjänsternas bestridande, förordna vikarier att tjänsterna tills vidare förrätta.

Utskottet gillar för sin del hvad fullmäktige föreslagit beträffande så väl arvoden till styrelseledamöterna som aflöningen för tjenstemännen, allenast med undantag i ett par afseenden.

Hvad angår tiden, från hvilka de förhöjda arvodena till styrelsens ledamöter böra utgå, har Utskottet ansett det föreslagna arvodet till ledamoten för den dagliga förvaltningen böra beräknas från samma tid, som för de öfriga styrelseledamöterna, eller från och med månaden näst efter den, hvarunder Riksdagen i ämnet beslutat. Men då, såsom fullmäktige erinrat, förstnämnde ledamots inkomster hittills bestått till en del af särskilda arvoden för postvexelrörelsen, jernbelåningen och småsedelvexlingen, skulle han för den del af detta år, som förflyter intill dess det förhöjda arvodet får beräknas, icke allenast icke erhålla någon förbättring af sina lönevillkor, utan tvärtom lida en ej obetydlig minskning, så vida icke ersättning på annan väg honom beredes. Fördenskull anser Utskottet fullmäktige böra erhålla bemyndigande att för sistnämnda tid till ifrågavarande styrelseledamot anvisa ett belopp, motsvarande hvad han enligt förutvarande förhållanden skulle hafva kunnat i särskilda arvoden för samma tid påräkna.

För ombudsmannen hafva fullmäktige föreslagit i lön 1,600 och i tjenstgöringspenningar 600, eller tillsammans 2,200 kronor. I den af fullmäktige den 11 December sistlidet år tills vidare upprättade aflöningsstat hade fullmäktige upptagit för nämnde tjänsteman i lön 1,600 och i tjenstgöringspenningar 1,400 R:dr, deraf 800 R:dr beräknades för öfvertagande af kanslistgöromålen. Nu har väl den af fullmäktige indragna kanslisttjensten utaf Utskottet, med anledning af klagomål, som innehafvaren af tjänsten anför, funnits böra tills vidare bibehållas, hvilket förhållande föranledt fullmäktige att i tjenstgöringspenningarne för ombudsmannen föreslå en nedsättning, motsvarande kanslistlönen, eller 800 kronor. Utskottet anser likväl billigt att tjenstgöringspenningarne för den ifrågavarande tjänsten höjas något utöfver det af fullmäktige föreslagna belopp, 600 kr., och har dervid stannat vid ett belopp af 900 kronor, hvarigenom hela aflöningen blefve 2,500, i stället för 2,200 kronor.

På grund af det nu anförda och med tillkännagifvande, att tjänstemännen redan från och med den 1 Oktober nästlidet år varit i åtnjutande af de löneinkomster, hvilka, af Fullmäktige tills vidare bestämda, endast hvad ombudsmannen angår skilja sig från dem, som här nedan föreslås att för framtiden fastställas, hemställer Utskottet

3:o

att för styrelsen samt tjänstemän och betjente vid afdelningskontoret i Göteborg må fastställas följande aflöningsstat:

Nuvarande stat:

tre ledamöter af styrelsen, hvar- dera . . . . . kronor 2,400	tre styrelseledamöter, hvarje R:dr 1,600
en styrelseledamot, som handhaf- ver den dagliga förvaltningen 6,000 jemte fri bostad.	den styrelseledamot, som utses att handhafva den dagliga förvalt- ningen, arvode 4,800
<i>Kamreraren</i> : lön 2,500	kamreraren, lön 2,000
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie tjänst med 500 kronor och efter tio års tjänst med ytterligare 500 kronor.	arvode 600 2,600
tjänstgöringspenningar 1,000	kassören, lön 1,600
<i>Fyra tjänstemän i andra graden</i> , en kassör, två bokhållare och en registrator, hvardera: lön 1,600	arvode 300 2,400
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie tjänst med 400 kronor och efter tio års tjänst med ytterligare 400 kronor.	missräkningspenningar 500
tjänstgöringspenningar, hvardera 800	förste bokhållaren, lön . . . 1,600
samt för kassören missräknings- penningar 800	arvode 300 1,900
<i>Två tjänstemän i första graden</i> kontorsskrifvare, hvardera, lön . 800	andre bokhållaren, lön . . . 1,600
hvilket belopp efter fem års or- dinarie tjänst kan förhöjas med 400 kronor;	arvode 150 1,750
tjänstgöringspenningar, hvardera 600	tredje bokhållaren, lön 1,600
till extra biträden vid kontors- göromålen 1,200	registratorn, lön 1,600
	arvode 600 2,200
	kontorsskrifvaren 800
	ombudsmannen, lön 1,600
	arvode 400 2,000
	kanslisten, lön 800
	en vaktmästare, lön 600
	arvode 75 675
	en vaktmästare, lön 500
	arvode 75 575

Ombudsmannen: lön	1,600	Dessutom må till afdelningskontorets
tjänstgöringspenningar	900	personal, såsom arvode för belåning af
Kanslisten: lön	800	vågförda effekter, utgå 600 R:dr Rmt.
en vaktmästare: lön	600	
tjänstgöringspenningar	125	
jemte fri bostad och vedbrand.		
en vaktmästare: lön.	500	
tjänstgöringspenningar	125	
jemte fri bostad och vedbrand		

Då den här ofvan intagna stat för tjänstemännen redan tillämpats från och med Oktober månad sistlidet år, endast med det undantag, som följt af Utskottets ofvan omnämnda beslut om rättighet för kanslisten att bibehålla sin lön, hvars belopp fullmäktige afsett att tillägga ombudsmannen, ifrågakommer nu endast beträffande denne sistnämnde att förordna om tiden, från hvilken han skall ega uppbära den i nya staten bestämda inkomst. I detta afseende torde samma regel, som följts i fråga om styrelseledamöterna, böra tillämpas och Utskottet hemställer derföre

4:o.

att ombudsmannen vid afdelningskontoret i Göteborg må få uppbära de i nya aflöningsstaten för honom bestämda inkomster från och med månaden näst efter den, då staten blifvit af Riksdagen fastställd.

Beträffande afdelningskontoret i Malmö, hafva fullmäktige i afseende på styrelseledamöterna anført: att nuvarande aflöningsstat för dem upptager till tre styrelseledamöter hvardera 1,200 kr., och till den ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen, 4,000 kr., samt att, enligt af styrelsen meddelad uppgift, sistnämnde ledamot derjemte åtnjuter fri bostad i kontorets hus och nödig vedbrand, mot skyldighet att under revisionerna upplåta rum för styrelsens sammanträden, äfvensom honom varit för postvexel- samt upp- och afskrifningsrörelsen tilldeladt ett årligt arvode af 300 R:dr samt andel af provisionen för småsedelsvexlingen, hvilken dock under sednare åren nedgått, så att den år 1873 utgjorde endast 222 R:dr 50 öre; och hafva fullmäktige, under åberopande af enahanda

förhållanden, som i afseende på styrelsen för kontoret i Göteborg anförts, och med fästadt afseende derpå, att göromålen i Malmö äro mindre än i Göteborg, föreslagit att arvodena måtte förhöjas för ledamoten för dagliga förvaltningen till 5,000 kr. och för öfriga tre ledamöter till 1,800 kr. hvardera.

Hvad angår tjänstemännen och vaktbetjeningen vid kontoret i Malmö, hafva fullmäktige föreslagit aflöningsstat i öfverensstämmelse med den, som af dem den 9 Oktober sistlidet år tills vidare upprättades, och enligt hvilken en förut varande tjänst blifvit indragen.

Godkännande för sin del hvad fullmäktige beträffande nu ifrågakvarande afdelningskontor föreslagit, hemställer Utskottet

5:o.

att för styrelsen samt tjänstemän och betjente vid afdelningskontoret i Malmö må fastställas följande aflöningsstat:

	Nuvarande stat.
tre ledamöter af styrelsen hvardera . . . . . kronor 1,800	tre styrelseledamöter, hvarje, R:dr 1,200
den styrelseledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen 5,000	den styrelseledamot, som utses att hafva den dagliga förvaltningen, arvode, ... 4,000
jemte fri bostad och vedbrand, mot skyldighet att vid behof upplåta rum för styrelsens sammanträden.	
<i>Kamereraren</i> , lön 2,500	kamereraren, lön 2,000
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie tjänst med 500 kr. och efter tio års tjänst ytterligare 500 kr.	arvode 300 2,300
tjänstgöringspenningar . . . 1,000	
<i>Två andra gradens tjänster</i> , en kassör och en bokhållare hvardera: lön 1,600	kassören, lön 1,600
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie tjänst med 400 kr. och efter tio års med ytterligare 400 kr.	missräkningspenningar . . 300 1,900
tjänstgöringspenningar, hvardera, kr. 800	förste bokhållaren, lön . . 1,600
	arvode 300 1,900
	andre bokhållaren, lön . . . 1,600

kassören derjemte misräkningspenningar	800		
Registratorn: lön, kr.	800	registratorn, lön	1,600
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjenst kan förhöjas med 400 kr.		arvode	<u>300</u> 1,900
tjenstgöringspenningar, kr.	600		
dock att nuvarande innehafvaren af tjensten bibehålles vid hittills uppburen lön, kr. 1,600 och såsom varande andra gradens tjensteman, erhåller i tjenstgöringspenningar kr.	800.		
Ombudsmannen: lön, kr.	1,000	ombudsmannen, lön	1,200
tjenstgöringspenningar	500		
dock att för nuvarande innehafvaren af tjensten lönen beräknas till kr.	1,200		
och tjenstgöringspenningar, kr.	300		
Vaktmästaren: lön, kr.	600	vaktmästaren, lön	600
tjenstgöringspenningar, kr.	100		
jemte fri bostad och vedbrand.			
husdrängen: lön, kr.	400	husdrängen, lön	335
jemte fri bostad och vedbrand.			

Såsom redan är nämndt, hafva afföningsbestämmelserna för de båda nu ifrågavarande kontorens tjenstemän och betjente tillämpats redan från och med Oktober 1873. Beträffande tiden för utgående af nu föreslagna arvoden till styrelseledamöterna, får Utskottet, åberopande hvad ofvan i detta afseende anförts beträffande afdelningskontoret i Göteborg och hvilket är tillämpligt på afdelningskontoret i Malmö, samt under förutsättning att de ifrågasatta beloppen beviljas, hemställa

6:o

att nu föreslagna arvoden till styrelseledamöterna vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö må få utgå från och

med månaden näst efter den, under hvilken Riksdagen i ämnet fattat beslut; med bemyndigande derjemte för fullmäktige att för tiden från och med innevarande års början och intill dess ofvan föreslagna arvoden få beräknas, till styrelseledamöterna för den dagliga förvaltningen anvisa belopp, motsvarande hvad dessa ledamöter enligt förut varande förhållanden kunnat i särskilda arvoden för postvexelrörelsen och småsedelvexlingen samt hvad beträffar kontoret i Göteborg för jernbelåningen påräkna.

I afseende på tillämpningen af de nya staterna för tjänstemännen, hafva fullmäktige föreslagit vissa bestämmelser, hufvudsakligen öfverensstämmande med dem, som gälla beträffande hufvudkontoret.

Med gillande, för sin del, af fullmäktiges förslag härutinnan, hemställer Utskottet

7:o.

att i aflöningsstaten må, efter aflöningsbestämmelserna för kontoret i Malmö, intagas följande:

Vid tillämpning af förestående aflöningsbestämmelser för afdelningskontoren i Göteborg och Malmö iakttages följande:

1:o. Tjänsteman, som tillträder ofvan bestämda aflöningsförmåner, får icke bibehålla eller emottaga annan tjänstebefattning utom afdelningskontoret, dock att detta icke gäller för ombudsman eller kanslist.

2:o. Tjänsteman, som uppbär här stadgad aflöning för tjänst, som upptages såsom tillhörande viss grad, anses endast förordnad till tjänsteman i graden och pliktig att, efter vederbörande styrelses godtfinnande, bestrida den af tjänsterna i graden, som åt honom anvisas.

3:o. Tjänstgörings- och missräkningspenningarne åtfölja utöfvandet af sjelfva befattningarne och få alltså icke åtnjutas under tjänstledighet; dock må vederbörande styrelse kunna medgifva den tjänsteman eller vaktbetjent, som af sjukdom hindras från tjänstens bestridande, att under högst en månads ledighet hvarje år uppbära tjänstgöringspenningarne.

4:o. Uppflyttning till högre lön på grund af ålder i tjänsten får icke ske, så framt ej styrelsen pröfvar tjänstemannen hafva genom sin föregående tjänstgöring och fortfarande duglighet gjort sig deraf förtjent.

5:o. Tiden för sådan uppflyttning beräknas från och med

månaden näst efter den, under hvilken tjenstemannen blifvit på ordinarie stat förordnad att tjenst i graden bestrida.

Stockholm den 17 April 1874.

J. v. Schwerin,

Banko-Utskottets Ordförande.

Reservationer:

Vid punkt 1:o

af Herrar *Gumælius, Ribbing, Wigardt, G. Hæggström* och *Frih. Cederström*:

”Lika med Utskottets flertal ha vi velat förorda fullmäktiges förslag om halfannan månads ledighet för hvardera af fullmäktiges deputerade.

Men då uppstår den frågan: Skall under sådan ledighet, eller så kallad semester aflöningen bibehållas?

Språkbruk och sed säga ja; Utskottet tyckes besvara frågan delvis jakande, delvis icke alls. Oss förefaller önskligt och behöfligt, att ett fullständigt svar lemnas.

Deputerad är tillika fullmäktig. Han uppbär ett arvode såsom deputerad, ett annat såsom fullmäktig.

För honom såsom deputerad finnes, om Utskottets derom gjorda framställning gillas, en vikarie redo att under ledighet inträda. Denne, som kallas biträdande deputerad, uppbär i denna sin egenskap arvode af Riksbanken. Här af framgår, att Utskottet velat låta deputeraden såsom sådan uppbära sitt arvode äfven under ledighetstid.

Då, vidare, ett grundlagsbud (Riksdags-ordningen § 71) stadgar, att fullmäktige ”skola vara sju“, och då det ej kan vara lämpligt och rätt, att genom ändring i bankoreglementet grundlagssiffran 7 förändras till 6 för tre månader af året, vill det synas klart, att suppleant bör inkallas såsom sjunde fullmäktig, då deputerad har lagstadgad ledighet.

Men då den tjenstgörande suppleanten måste godtgöras, kommer nu frågan: Huru och af hvem? Detta är ett spörsmål, som Utskottet i sitt betänkande lemnat oberördt.

Enligt vårt förmenande borde sådan ersättning helst utgå af bankens medel. Aflöningsstaten, som redan har på sig uppfördt ett belopp af 20,000 kr. till semestervikariat för tjenstemännen m. m., skulle då på vederbörlig plats förhöjas med 1,000 kr. för tre månaders vikariat under deputerades ledighet. Derigenom sluppe man, så att säga, taga åter med ena handen hvad den andra handen gifvit.

Men Utskottets flertal vill ej föreslå Riksdagen att anvisa dessa 1,000 kr.; och då det icke lyster oss att föreslå större utgifter, än Utskottet förordat, synes

intet annat återstå, än att klart och oförtydligt bestämma, att deputerad, som begagnar ledighet, skall af sitt fullmäktigsarvode ersätta den suppleant, som inkallas att fylla sålunda ledigstående fullmäktigplats. Deputerad fullmäktig skulle sålunda under ledighet åtnjuta deputerads, men afstå fullmäktigs arvode, hvilken fördelning så till vida kan hafva skäl för sig, som han just i sin egenskap af deputerad erhåller en ledighet, som icke blifvit ifrågasatt att medgifvas fullmäktige.

Att i den vid reglementet fogade aflöningsstat införa bestämmelse härom, synes oss vara desto mera i sin ordning, som de på sidan 70 i bilagan till nu gällande bankoreglemente införda stadganden om aflöningsstatens tillämpning innehålla bestämmelser, huru semesternjutande tjänsteman aflönas, hvad af sina olikartade lönedel han får bibehålla och hvad han nödgas afstå.

Genom sådant stadgande vinner man reda, undviker eljest tänkbara missförstånd och förvecklingar samt ställer sig det anförda grundlagsbudets ordalydelse och tydliga mening till efterrättelse.

På nu anförda skäl hemställa vi vördsamt och under förutsättning af bifall till Utskottets hemställanden om anslag af arvode åt en biträdande deputerad och om halfannan månads ledighet för hvardera af de ordinarie deputerade — att Riksdagen täcktes besluta:

att de på sidorna 70 och 71 i bilagan till nu gällande bankoreglemente intagna tillämpningsbestämmelser vid "aflöningsstat för fullmäktige i Riksbanken samt tjänstemännen och vaktbetjeningen vid Riksbankens hufvudkontor" måtte erhålla följande lydelse:

"Vid tillämpningen af denna aflöningsstat iakttages följande:

1). Deputerad, som enligt § (42) mom. 3 åtnjuter ledighet, bibehåller sitt arvode såsom deputerad, men afstår arvodet såsom fullmäktig under den tid, ledigheten begagnas.

2—6 likasom nuvarande punkterna 1—5."

af Herr O. Månsson mot höjande af Fullmäktiges årliga arvode från 3,200 R:dr till 4,000 kronor.

vid punkt 3:o:
af Herr O. Månsson.

Herr G. Jonsson har anmält, att han icke deltagit i beslutet angående aflöningsstaterna.